

PÕHIKOOI RIIKLIKU LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA ALUSEL LIHTSUSTATUD ÕPE

AINEVALDKOND „TÖÖÕPETUS“

---

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;
- 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;
- 3) tunnetab oma loomingu- ja võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;
- 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid;
- 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

Õppetegevus 1.–2. klassis

1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on tajutav. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajutavaid objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale. Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning motoorika. Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust. Õpilaste motoorika arengut toetavad rebimise, lõikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele. Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama. Õppetegevuse käigus aktiveeritakse õpilaste kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust. Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi. Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi. Õpetaja suunamisel õpitakse tundma ja valima töövahendeid (sh digivahendeid) ning töövõtteid, õpitakse kasutama töövahendeid, arvestades õpitud ohutusreegleid. Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.

TÖÖÕPETUSE ÕPPESISU JA SOOVITATAV TEEMADE JAOTUS

KLASSITI

1.KLASS

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Üldpädevused							
1.-2. KLASS	Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogialane pädevus	Ettevõtlikkuspädevus	Digipädevus
Kavandmine								
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	+	+					+	+
Rahvuslikud mustrid ja motiivid		+						
Lihtsate esemete kavandamine				+			+	+
Materjalid								
PABERI- JA KARTONGITÖÖD.								
Paberi rebimine, lõikamine, voltimine, Šabloonide kasutamine ja liimimine				+				
Paberitööde kaunistamine						+	+	
VOOLIMINE.								
Materjali ettevalmistamine voolimiseks.Savi või plastiliini rullimine ja veeretamine pihkude vahel.				+				

MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist								
Töötamine								
Töötamine suulise juhendamise järgi				+			+	
Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine				+				+
Töökoha korras hoidmine	+						+	
Rühmatöös ülesannete täitmine			+		+			
Tööviisid								
Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliiats, pintsel, šabloon) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine				+			+	
Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist								+
Jõukohaste esemete valmistamine			+	+				

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused							
1.KLASS	Tunneb ära kasutatavaid materjale (paber, plastiliin, savi, looduslik materjal jne).	Kasutab õpetaja juhendamisel õigesti ja ohutult lihtsamaid töövahendeid.	Joonistab šabloonil abil lihtsamaid kujundeid.	rebib sirgjooneliselt.	lõikab silma järgi ning kontuuri (sirgjoon) mööda paberitükke ja ribasid.	Voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks.	Voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid.	Hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.
Kavandmine								
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval		+						
Rahvuslikud mustrid ja motiivid			+					
Lihtsate esemete kavandamine		+	+					
Materjalid								
PABERI- JA KARTONGITÖÖD.								
Paberi rebimine	+							
Paberi lõikamine	+							
Paberi voltimine	+							
Šabloonide kasutamine	+		+			+		
VOOLIMINE.								
Materjali ettevalmistamine voolimiseks.Savi või plastiliini rullimine ja veeretamine pihkude vahel.	+							+
MEISTERDAMINE								

Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist	+								
Töötamine									
Töötamine suulise juhendamise järgi									
Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine									
Töökoha korras hoidmine									

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused						
2.KLASS	Tunneb ära kasutatavaid materjale (paber, plastiliin, savi, looduslik materjal jne).	Joonistab šablooni abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid õpetaja juhendamisel.	Kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks;	Teeb voltimise teel lihtsamaid esemeid; voldib ruudu diagonaalselt pooleks;	Kasutab õpitud voolimisvõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms);	Oskab sõrmedega heegeldada jämedat ketti;	Hoolitseb koostegevuses õpetajaga oma töökoha ja -vahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.
Kavandmine							
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	+	+					
Rahvuslikud mustrid ja motiivid		+	+				
Lihtsate esemete kavandamine		+	+				
Materjalid							
Paberi rebimine teel lihtsamaid esemeid	+			+			
Paberi lõikamise teel lihtsamaid esemeid							
Paberi voltimise teel lihtsamaid esemeid					+		
Töötab šablooni abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab				+	+		
Paberitööde kaunistamine .Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste	+		+				

materjalidega joonlauda kasutamise							
TEKSTIILITÖÖD							
Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine. Lõike paigutamine riidele						+	
Tekstiilist põimimine						+	
VOOLIMINE.							
Materjali ettevalmistamine voolimiseks. Savi või plastiliini rullimine ja veeretamine pihkude vahel, lamendamine ja venitamine .	+					+	
MEISTERDAMINE.							
Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist	+						
Töötamine							
Töötamine suulise juhendamise järgi					+	+	
Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine							
Töökoha korras hoidmine							+
Rühmatöös ülesannete täitmine							+

Õppetegevus 3.–5. klassis

3.–5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi. Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele. Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ning kordamist. Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi. Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused, õpivad kasutama lihtsamaid robotikavahendeid

3.klass

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Üldpädevused							
	Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Ettevõtlikkuspädevus	Digipädevus
3.- 4. KLASS								
Kavandmine								
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	+	+	+				+	
Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine								+
Rahvuslikud mustrid ja motiivid	+						+	
Lihtsate esemete kavandamine				+	+	+		
Materjalid								

Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine				+				
Erinevate materjalide omaduste võrdlemine				+			+	
PABERI- JA KARTONGITÖÖD								
Paberi rebimine teel lihtsamaid esemeid				+				
Paberi lõikamise teel lihtsamaid esemeid				+		+	+	
Paberi voltimise teel lihtsamaid esemeid				+		+		
Töötab šabloonil abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab				+		+		
Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega				+				
Mõõtmine, märkimine joonlauda kasutamisel				+		+	+	
ÕMBLEMINE								
Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Eelpistete õmblemine. Töö käeshoidmine õmblemisel. Nööbi õmblemine				+				
Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine x x Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine				+		+		
Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine				+		+		
VOOLIMINE.								

Materjali ettevalmistamine voolimiseks. savi voolimine erinevate võtetega. Savitükist väiksemate osade väljavajutamine. Ümarplastikas teostatud figuuridele väikeste detailide lisamine				+		+	+	
MEISTERDAMINE.								
Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid				+			+	
TÖÖTAMINE								
Töötamine suulise juhendamise järgi				+				
Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine				+			+	
Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele				+	+			
Rühmatöös ülesannete täitmine		+		+	+		+	
Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele.								+
TÖÖVIISID								
Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, võltimine, lõikamine, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine)				+		+		
Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliats, pintsel, šabloon, naskel) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine				+				

Õppesisu	Õpitulemused ja ainrpädevused												
3.klass	Eristab erinevaid looduslikke ja tehismaterjale, nimetab ja võrdleb õpetaja abiga materjalide omadusi (õhuke, paks, jäme, peenike, pehme, kõva, painduv, tugev jt);	Valib õpetaja juhendamisel erinevaid töötlemisviise (rebimine, lõikamine, voltimine, viilimine, voolimine jms) ning kasutab töövahendeid õigesti;	Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, vaatleb ja kirjeldab õpetaja abiga töövõtet tutvustavat videot või pilti; viib alustatud töö iseseisvalt lõpule;	Kasutab materjale õpetaja juhendamisel säästlikult;	Kasutab joonlauda: mõõdab paberil pikkusi täissentimeetrites, tõmbab sirgjooni läbi	Valmistab juhendamisel voltimise teel lihtsamaid kujundeid;	Lõikab kääridega mitmesuguseid kujundeid erinevast materjalist: paberist, õhemast kartongist, vildist, flüüsist, riidest;	Paneb niidi, heegelniidi, lõnga sukanõela silmast läbi;	Tikib eelpistet.	Heegeldab jämeda heegelnõelaga ketti.	Torkab õpetaja juhendamisel naaskliga auke.	Valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumi- ja lauakaunistusi, korrastab ja kaunistab ühistegevuses oma klassiruumi.	Katab ja koristab õpetaja juhendamisel lauda.
Kavandamine													
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	+												
Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine		+											
Rahvuslikud mustrid ja motiivid			+										
Materjalid													

Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine				+										
Erinevate materjalde omaduste võrdlemine		+			+									
Paberi- ja kartongitööd														
Töötab šablooni abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab					+		+							
Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega					+		+							
Mõõtmine, märkimine joonlauda kasutamisel					+	+	+							
Õmblemine														
Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Sõlme niidiotsa tegemine. Töö käeshoidmine õmblemisel.									+					
Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine														
Nööbi õmblemine									+					
Lihtõmbluse käsitsi õmblemine									+	+				

Üleloomispiste käsitsi õmblemine									+	+				
Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine									+	+				
Lõngatööd ja hegeldamine														
Töövahendid ja sobivad materjalid											+	+		
Algsilmus hegeldamine. Ketti hegeldamine											+	+		
Palmiku punumine											+	+		
Heegeldus- ja punumistöö viimistlemine		+	+						+					
Meisterdamine														
Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid	+	+	+											
Töötamine														
Töötamine suulise juhendamise järgi	+	+	+											
Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine	+	+	+											
Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele													+	+
Rühmatöös ülesannete täitmine													+	+
Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele													+	+

3. klassi lõpuks õpilane:

- 1) nimetab kasutatud materjalide omadusi: rabe, õhuke, paks, jäme, peenike, pehme, kõva, painduv, tugev (suunamisel);
- 2) valib töövõtteid lähtuvalt materjalist: paberi rebimine, lõikamine ja voltimine, savi voolimine erinevate võtetega;
- 3) kasutab šablooni;
- 4) kasutab materjali ökonoomselt;
- 5) valmistab voltimise teel lihtsamaid kujundeid;
- 6) mõõdab paberil pikkusi täissentimeetrites;
- 7) lõikab kääridega mitmesuguseid kujundeid paberist, õhemast kartongist ja riidest;
- 8) paneb niiti nõelasilmast läbi;
- 9) tikib eelpistet;
- 10) õmbleb riidele kahe auguga nõöpi
- 11) torkab naaskliga auke;
- 12) valmistab tähtpäevalisi ruumikaunistusi.

Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, naelutamine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine) Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliats, pintsel, šabloon, naskel) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine.

4. KLASS

AINEPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused									
4.klass	<p>Meisterdab erinevatest materjalidest, valib õpetaja juhendamisel materjalide käsitlemiseks sobivaid töövahendeid, käsitseb tuttavaid töövahendeid õigesti ning ohutult.</p> <p>Otsib ja valib ühistegevuses ideid tööde valmistamiseks, märkab esemetel rahvuslikke elemente.</p> <p>Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, mõistab ja täidab õpetaja juhendamisel ka lihtsaid kirjalikke tööjuhendeid.</p> <p>Kasutab mõõtmisel joonlauda ja mõõdulinti, märgib õpetaja juhendamisel joonlauda abil punkte ja tõmbab jooni erinevatele pindadele/materjalidele;</p> <p>Paneb niidi nõelasilmast läbi; teeb käsitsi lihtõmblust (traageldab); õmbleb riidele kahe auguga nõõbi;</p> <p>Heegeldab erineva jämedusega materjalist ketti; heegeldab alg- ja ahelsilmust.</p> <p>Kasutab materjale säästlikult, leiab õpetaja juhendamisel võimalusi materjalide korduskasutamiseks.</p> <p>Teab olulisemaid tähtpäevi, kaunistab juhendamisel tähtpäevadeks ruumi.</p> <p>Valmistab juhendamisel lihtsamaid toite (nt võileivad, küpsisetort), koostades eelnevalt ühistegevuses vajalike toiduainete ostunimekirja.</p> <p>Valib valmistatud toidu serveerimiseks sobivad lauanõud, katab ja koristab lauda.</p> <p>Kirjeldab ja analüüsib oma tööd õpetaja juhendamisel, sh kirjaliku kava järgi (võrdleb oma tööd näidisega; hindab tulemuse kasutamist ja esteetilisust).</p>									
Kavandamine										
Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	+									
Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine	+	+								
Rahvuslikud mustrid ja motiivid		+	+					+		

Lihtsate esemete kavandamine	+	+	+								
Materjalid											
Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine				+							
Erinevate materjalide omaduste võrdlemine		+			+						
Paberi- ja kartongitööd											
Töötab šablooni abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab				+	+		+				
Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega				+			+				
Mõõtmine, märkimine joonlauda kasutamisel				+							
Õmblemine											
Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Sõlme niidiotsa tegemine. Töö käeshoidmine õmlemisel.					+			+			

Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine								+					
Nööbi õmblemine								+	+				
Lihtõmbluse käsitsi õmblemine								+					
Üleloomispiste käsitsi õmblemine													
Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine													
Lõngatööd ja hegeldamine													
Töövahendid ja sobivad materjalid												+	+
Algsilmus hegeldamine. Ketti hegeldamine												+	+
Palmiku punumine												+	+
Hegeldus- ja punumistöö viimistlemine		+	+						+				
KODUNDUS													
Tähtpäevad, ruumi kaunistamine	+	+	+									+	
Ostunimekiri												+	
Lihtsamate toitude valmistamine (võileivad, küpsisetort)Töötamine suulise juhendamise järgi	+	+	+									+	
Laua serveerimine (sobivate lauanõude valik, linikud, laua kaunistused)	+	+	+									+	

5. KLASS

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Üldpädevused							
5. klass	Kultuuri- ja väärtuspädevus.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus.	Enesemääratluspädevus.	Õpipädevus.	Suhtluspädevus.	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogialane pädevus.	Ettevõtlikkuspädevus.	Digipädevus.
KÄSITÖÖ								
1. Kavandamine								
Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel			+	+				
2. Töö kulg								
Töötamine suulise juhendamise järgi			+	+	+	+		
Töötamine tööjuhendi järgi.			+	+	+			
3. Rahvakunst								
Rahvakultuur ja selle tähtsus.	+	+				+	+	
Esemeline rahvakunst	+	+						
4. Materjalid								
Tekstiilkiudained.								
Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill, puuvill)								
5. Tööriigid								
TIKKIMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Tarbe- ja kaunistuspisted. Üherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Töö teostamine						+	+	
HEEGELDAMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Ketti heegeldamine				+		+		+

Kinnissilmuste heegeldamine.Edasi-tagasi heegeldamine Töö viimistlemine.								
KUDUMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parempidine silmus. Töö kudumine ja viimistlemine.				+		+		+
ÕMBLEMINE Detailide kangast välja lõikamine. Traageldamine. Lihtõmblus. Ühekordne palistus. Kahekordset palis				+		+		+
KODUNDUS								
1. Töö organiseerimine ja hügieen								
Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus.				+	+	+		
Nõude pesemine käsitsi, köögi korrashoid							+	
2. Toidu valmistamine								
Ohutushoid			+				+	+
Töövahendid köögis				+				
Toiduainete eeltöötlemine ja külmtöötlemine. Võileivad. Toorsalatid. Külmad suupisted				+	+	+		
3. Lauakombed								
Käitumine lauas				+	+			
Lauakatmise põhinõuded				+	+			
TEHNOLOOGIA								
Tehnoloogia olemus. Materjalide liigid (puit) ja nende omadused. Materjalide töötlemise viisid (märkimine, saagimine jne) ja töövahendid (tööriistad ja masinad). Levinumad käsi- ja elektrilisedööriistad. Materjalide ühendamine. Viimistluse valik sõltuvalt materjalist ja toote kasutuskeskkonnast. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemise ajal, ohutud töövõtted	+	+	+	+	+	+		+

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused												
	Käsitöö						Kodundus						
5. KLASS	Tikib üherealisi pisteid.												
	Heegeldab alg-, ahel- ja kinnissilmuseid, heegeldab edasi-tagasi ridadena.												
	Oskab õpetaja abiga valida omavahel sobivaid vardaid ja lõnga.												
	Koob parempidiseid silmuseid edasi-tagasi ridadena.												
	Traageldab väljalõigatud detaile.												
	Õmbleb riidele kannaga ja/või kannata nõöpi.												
	Kasutab triikrauda õpetaja juhendamisel.												
	Oskab sooritada lihtsamaid (üksikuid) töövõtteid videojuhendite järgi.												
	Koristab klassiruumi, valib sobivad koristusvahendid.												
	Oskab käsitsi nõusid pesta.												
	Korrastab oma töökoha ja töövahendid, järgib hügieeninõudeid toidu valmistamisel.												
	Valmistab juhendamisel lihtsamaid toite, loeb õpetaja koostatud kohandatud retsepti, tunneb selles sisalduvaid ühikuid (teelusikatäis, supilusikatäis, klaas, gramm), oskab kasutada elektroonilist köögikaalu.												
	Katab laua vastavalt menüüle ja täidab elementaarseid lauakombeid.												
KÄSITÖÖ													
1. Kavandamine													
Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel													
2. Töö külg													
Töötamine suulise juhendamise järgi	+	+	+	+	+	+							
Töötamine tööjuhendi järgi.	+	+	+	+	+	+		+					
3. Rahvakunst													
Rahvakultuur ja selle tähtsus.	+	+	+	+									
Esemeline rahvakunst	+	+	+	+									

4. Materjalid													
Tekstiilkiudained.	+												
Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill, puuvill)			+										
5. Tööliigid													
TIKKIMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Tarbe- ja kaunistuspisted. Üherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Töö teostamine	+												
HEEGELDAMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Ketti heegeldamine Kinnissilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine Töö viimistlemine		+	+										
KUDUMINE Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parempidine silmus. Töö kudumine ja viimistlemine		+	+	+									
ÕMBLEMINE Detailide kangast välja lõikamine. Traageldamine. Lihtõmblus. Ühekordne palistus. Kahekordset palistus Õmblemine riidele kannaga ja kannata nõöpi						+	+						
KODUNDUS													

1. Töö organiseerimine ja hügieen														
Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus.														
Nõude pesemine käsitsi, köögi korrashoid														
2. Toidu valmistamine														
Ohutushoid														
Töövahendid köögis														
Toiduainete eeltöötlemine ja külm töötlemine. Võileivad. Toorsalatid. Külmad suupisted														
3. Lauakombed														
Käitumine lauas														
Lauakatmise põhinõuded														

TAOTLETAVAD TEHNOLOOGIA ÕPITULEMUSED

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused						
5.klass	Kasutab joonlauda esemete mõotmisel.	Märgib juhendamisel toorikule punkte, sirgjooni, ristjooni, šablooni abil ringjooni ja kaari.	Ühendab detaile (nt liim-, kruvi- ja naelliite, mähkimise või jootmise abil).	Jätkab puitliistust etteantud pikkusega detaile.	Saeb õpetaja juhendamisel kõverjoonelisi kujundeid.	Viimistleb pinda viili ja lihvpaberiga.	Kasutab ohutult õigeid töövõtteid.
PUIDUTÖÖD							
Tehnoloogia olemus.	+						
Materjalide liigid (puit) ja nende omadused.		+					
Materjalide töötlemise viisid (märkimine, saagimine jne) ja töövahendid (tööriistad ja masinad).			+	+	+		+
Levinumad käsi- ja elektrilised tööriistad.							
Materjalide ühendamine.							
Viimistluse valik sõltuvalt materjalist ja toote kasutuskeskkonnast.						+	+
Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemise ajal, ohutud töövõtted	+	+	+	+	+	+	+

5. klassi lõpuks õpilane:

KÄSITÖÖS:

- 1) tikib üherealisi pisteid;
- 2) heegeldab alg-, ahel- ja kinnissilmuseid, heegeldab edasi-tagasi ridadena; tunneb heegeldamise ja kudumise õpitud tingmärke;
- 3) määrab varraste ja lõnga omavahelist sobivust;
- 4) koob parem- ja pahempidiseid silmuseid edasi-tagasi ridadena;
- 5) traageldab väljalõigatud detaile;
- 6) õmbleb lihtõmblust, ühekordset palistust ja kahekordset palistust;
- 7) õmbleb riidele kannaga ja kannata nõöpi;
- 8) viimistleb valminud töid (õpetaja abiga).

KODUDNDUSES:

- 1) koristab klassiruumi ja oma tuba, valib sobivad koristusvahendid;
- 2) hoiab korras oma kooliriided;
- 3) valmistab lihtsamaid toite;
- 4) katab laua vastavalt menüüle;
- 5) täidab elementaarseid lauakombeid;
- 6) kaunistab klassiruumi ja oma kodu tähtpäevadeks.

PUIDUTÖÖS:

- 1) kasutab joonlauda esemete mõõtmisel;
- 2) märgib toorikule punkte, sirgjooni, ristjooni, ringjooni ja kaari;
- 3) järkab puitliistust etteantud pikkusega detaile;
- 4) saab jõhvsaga, võnksaega ja elektrilise tikksaega kõverjoonelisi kujundeid;
- 5) viimistleb pinda viili ja lihvpaberiga;
- 6) ühendab puitdetaile liim-, kruvi- ja naelliite abil.

6. KLASS

AINEPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused											
6. KLASS	Käsitöö						Kodundus					
	Kavandab juhendamisel ja valmistab lihtsamaid esemeid.						Kavandab juhendamisel tervisliku toitumise põhitõdesid toidu valmistamisel.					
	Valib tikkimiseks sobivaid materjale ja töövahendeid.						Rakendab juhendamisel tervisliku toitumise põhitõdesid toidu valmistamisel.					
	Tikib kaherealisi pisteid.						Oskab serveerida lihtsamaid toite ja täidab elementaarseid lauakombeid.					
	Heegeldab ringselt; tunneb heegeldamise ja kudumise õpitud tingmärke.											
	Koob parem- ja pahempidiseid silmuseid.											
	Koob ringselt.											
	Õmbleb õmblusmasinaga lihtõmblust.											
	Katab lauda vastavalt tähtpäevale.											
	Tunneb pesu- ja hooldusmärke.											
Loeb retsepti, kasutab õpetaja juhendamisel ohutult õigeid töövõtteid toiduainete töötlemisel.												
Rakendab juhendamisel tervisliku toitumise põhitõdesid toidu valmistamisel.												
Oskab serveerida lihtsamaid toite ja täidab elementaarseid lauakombeid.												
KÄSITÖÖ												
1. Kavandamine												
Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine												
2. Töö külg												
Töötamine suulise juhendamise järgi	+	+	+	+	+	+						
Lihtsama tööjuhendi koostamine.	+	+	+	+	+	+		+				
Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine												

Hooliv, arvestav ja üksteist abistav käitumine.																				
3. Rahvakunst																				
Rahvuslikud mustrid ehk kirjad ajaloolistel ja tänapäevastel esemetel	+	+	+	+																
Esemeline rahvakunst	+	+	+	+																
4. Materjalid																				
Kanga kudumise põhimõte. Kanga liigid: telgedel kootud, silmuskoelised kangad	+									+										
Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill, puuvill,siid, lina)				+																
5. Tööliigid																				
TIKKIMINE	+																			
Töövahendid ja sobivad materjalid.				+																
Kaherealised pisted: rist -, põlvik -, aed -, sämppiste				+																
Tikandi kavandamine				+																
Töö teostamine. Tikandi viimistlemine				+																
HEEGELDAMINE																				
Töövahendid ja sobivad materjalid																				
Ketti heegeldamine																				
Kinnissilmuste heegeldamine																				
Ringheegeldamine																				
Heegeldustöö viimistlemine																				
KUDUMINE		+	+	+																
Töövahendid ja sobivad materjalid																				
Silmuste loomine. Parem - ja pahempidine silmus																				
Ääresilmused.																				
ÕMBLEMINE																				

Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös							+			+			
Õmblemine õmblusmasinaga. Õmblusmasina niiditamine							+			+			
Lihtõmblused							+			+			
Palistused						+	+			+			
Pealeõmmeldud tasku							+						
KODUNDUS													
1. Toit ja toitumine													
Toitumisrežiim								+					
Toiduainerühmade üldiseloostus								+	+				
2. Töö organiseerimine ja hügieen													
Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus										+	+		
Nõude pesemine käsitsi, köögi korrashoid													
3. Toidu valmistamine													
Ohutushoid												+	
Töövahendid köögis												+	+
Toiduainete eeltöötlemine ja külmtöötlemine												+	+
Toor - ja segasalatid. Salatikastmed.												+	
Toidud kuumutamata kohupiimast												+	
4. Lauakombed													
Lauapesu, -nõud ja -kaunistused									+				+
Lauakatmine ja laulakombed									+				+
5. Kodu korrashoid													
Rõivaste hooldamine. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga			+										
Hooldusmärgid.			+										
Triikimine			+										

TEHNOLOOGIA ÕPITULEMUSED

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused							
6.klass	Oskab kasutada erinevaid mõõte- ja märkimisvahendeid.	Hööveldab antud mõõtmega nelikantliistu, silindrit ja koonust.	Märgib ja töötleb baaspindu, rist- ja keeltappi.	Puurib avasid akutrelliga ja puurpingil.	Ühendab detaile (nt liim-, kruvi- ja tappliitega, jootmise või neetimisega).	Viimistleb valmistatud esemeid: toonib (peitsib), pahteldab ja värvib.	Oskab töötada lihtsama videojuhendi järgi, pildistab oma tööetappe ja/või valmis tööd.	Kasutab ohutult õigeid töövõtteid.
Tehnoloogia igapäevaelus.								
Tehnoloogia kodus, olmes, tööl jm. Seosed tehnoloogia arengu ja teadussaavutuste vahel.								
Tehnoloogia, indiivid ja ühiskond. Inimtegevuse ja tehnoloogia mõju keskkonnale.	+	+	+	+	+	+	+	+
Töötavate mudelite tööpõhimõtted praktikas.	+	+	+	+	+	+	+	+
Elektriliste käsitööriistade kasutamine.				+				
Disain ja joonestamine.								
Kavandamine								
Eskiis. Lihtsa toote kavandamine. Jooned ja nende tähendused.	+					+	+	
Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine.	+					+	+	
Disain. Kavandamise graafilised võimalused.						+	+	
Materjalid ja nende töötlemine.								
Materjalide töötlemise viisid ja masinad.				+	+	+		+

Puit, metall,plastid, elektroonika komponendid jne. ja nende omadused.				+	+	+		+
Elektriliste käsitööriistade kasutamine vajadusel puidu ja metalli töötlemisel.				+	+	+		+
Lihtsamate toodete(mänguasjade) valmistamine ja nende analüüsimine ja hindamine				+	+	+		+
Materjalide liigid (üldteadmised puitmaterjalidest ja saematerjalidest) ja selle omadused.				+	+	+		+
Materjalide töötlemise viisid (puidu saagimine ja puurimine) ning töövahendid (käsisaag, puurpink).				+	+	+		+
Materjalide töötlemise viisid (puidu pinna kujustamine ja põletamine) ning töövahendid (viil, gaasipõleti).				+	+	+		+
Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted.								+

7. KLASS

AINEPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused												
	Käsitöö						Kodundus						
7. KLASS	Kavandab ja valmistab lihtsaid esemeid.	Tikib kaherealist pistet.	Loeb juhendamisel lihtsamaid heegelskeeme ja koekirju, vajaduse korral otsib neid veebist.	Heegeldab ääre- või vahepitse.	Koob kahe eri värvi lõngaga.	Käsitseb õmblusmasinat, õmbleb kahekordset palistust ja/või kahekordset õmblust.	Oskab juhendamisel sorteerida prügi (paber ja papp; pakend; taara, klaas ja olme).	Kasutab juhendamisel lihtsamaid võtteid rõivaste korrastamisel;	Sorteerib pesu värvi ja materjali järgi, oskab pesumasinal pesuprogramme valida, unneb triikimismärke, oskab vastavalt tingmärkidele triikimisel temperatuuri valida;	Valmistab iseseisvalt lihtsamaid tervislikke toite.	Oskab kasutada mõõtenõusid ja kaalu ning teiseksada mahu- ja massitühikuid õpetaja juhendamisel.	Kasutab õpetaja juhendamisel ohutult lihtsamat köögitehnikat (röster, mikrolaineahi, köögikombain, elektripliit jm).	Oskab juhendamisel sorteerida prügi (paber ja papp; pakend; taara, klaas ja olme).
KÄSITÖÖ													
1. Kavandamine													
Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel	+												
Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse	+												

põhimõtted lähtuvalt kasutusalas														
2. Töö külg														
Tööjuhendi koostamine														
Ühise töö analüüsimine ja hindamine														
3. Rahvakunst														
Muuseumide roll rahvakunsti säilitajana.														
Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades														
4. Materjalid														
Kanga kudumise põhimõte														
Kanga liigid: telgedel kootud, silmuskoelised kangad. mittekoatud kangad.														
Tekstiilkiudained. Keemilised kiud.														
Õmblusniidid, käsitööniidid ja - lõngad								+						
Erinevatest tekstiilmaterjalidest esemete hooldamine.								+						
5. Tööriigid														
TIKKIMINE														
Töövahendid ja sobivad materjalid.														
Pinnakattepisted. Mähk -, rist -, narmaspiste tikandid;														

Tikandi kavandamine		+											
Töö teostamine.		+											
Tikandi viimistlemine		+					+						
ÕMBLEMINE													
Abimaterjalide ja furnituuride kasutamine							+						
Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud							+	+					
Sissevõtted.							+						
Eseme alläärte õmblemine							+						
Kanga kuumniiske töötlemine							+					+	
Õmblustöö viimistlemine							+	+				+	
HEEGELDAMINE													
Töövahendid ja sobivad materjalid			+	+									
Põhisilmuste heegeldamine			+	+									
Edasi -tagasi heegeldamine			+	+									
Heegelkirjade ülesmärkimise viisid			+	+									
Skeemi järgi heegeldamine			+	+									
Motiivide heegeldamine ja ühendamise.			+	+									
Heegeldustöö			+										
KUDUMINE													
Töövahendid ja sobivad materjalid	+												

Lihtsa koekirja lugemine					+									
Ringselt kudumine. Silmuste arvestamine					+									
Kudumi kavandamine ja tööjärjekorra planeerimine					+									
Silmuste kahandamine					+									
Kinda kudumine					+		+							
KODUNDUS														
1. Toit ja toitumine														
Toitumisrežiim														
Toiduainerühmade üldiseloostus														
Toiduainete säilitamine														
2. Töö organiseerimine ja hügieen														
Tööde järjekord toitu valmistades														
Ühise töö analüüsimine ja hindamine														
3. Toidu valmistamine														
Töövahendid köögis.												+	+	
Ohutushoid														
Retsept. Mõõtühikud												+	+	
Keedetud toite teraviljasaadustest, Toiduvalmistamine pooltoodetest											+			
Keedetud toite munast, piimast, aedviljadest											+			
Keetmata magustoidud											+			
Joogid											+			
4. Lauakombed														

Lauapesu, -nõud ja -kaunistused											+			
Menüü koostamine											+			
Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks											+			
Peolaua katmine. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks											+			
5. Kodu korrashoid														
Köögi ruumi korrashoid						+	+							+
Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid.								+					+	+
Triikimine. Hooldusmärgid									+					+
Jalatsite hooldamine							+							+
6. Tarbijakasvatus														
Tarbijainfo(pakendinfo).													+	
Energia säästlik kasutamine (vesi, elekter, soojus)									+				+	

TEHNOLOOGIA ÕPITULEMUSED

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused								
7.klass	Jätkab puittoorikust detaile 45° nurga all;	Märgib toorikule kõverjoonelise kontuuriga detaile.	Mõeldab juhendamisel detaili läbimõõtu nihikuga ja kontrollib harkkaliibriga.	Oskab ühendada detaile vähemalt kahel erineval moel.	Märgib ja töötleb juhendamisel rööptappe.	Puurib avasid silinder- ja reguleeritava puuriga.	Saeb kõverjoonelisi kontuure tikksae ja lintsaega (vajaduse korral abiga).	Biga); 8) koostab lihtsama tööjuhendi ja/või fotoseeria oma tööprotsessist.	Töötab elektriliste masinatega ohutult, oskab ohte vältida.
PUIDUTÖÖD									+
Töökoja ohutuseeskirjad.									+
Hööveldamine. Hööveldamis ohutuse eeskirjad.									+
Ruudukujulise lõigu tala hööveldamine.	+								
Tisleri märkerööbits piki- ja ristimõõtude märkamiseks: tüübid, seade, otstarve, ohutu töö reeglid.									+
Kopeerimispaper ja joonise kopeerimine.		+							
Kõvera kontuuri saed – jõhvsaed.		+	+						
Sirgete ja kõverate kujundite lõikamine vineerist.									
Puurimine. Läviv ja mitteläviv puurimise ava.			+			+			
Lauapuurpink. Puuride tüübid. Lauapuurpingil ohututöö reeglid.						+			

Kruvid, kruvikeeraja: rakendus ja ohutusreeglid				+					+
Viilid. Viiliga tooriku töötlemine.									+
Toote kokkupanek naelte, kruvide ja liimi abil.				+					
Jõulukaunistuse valmistamine puutoorikust (joonise läbiarutlemine, tööülesannete jagamine, puutoorikust detailide saagimine, jõulukaunistuse kokkupanemine, liimimine).				+					
Puitseotised. Detailide ühendamise viisid.				+					+
Raamseotised.				+					
Kastseotised.				+					
Lehtvineer ja selle omadused.									+

7. klassi lõpuks õpilane:

KÄSITÖÖS:

- 1) kavandab ja valmistab lihtsaid esemeid;
- 2) tikib pinnakattepisteid: mähk -, rist -, narvaspiste tikandid;
- 3) loeb lihtsamaid heegelskeeme ja koekirju;
- 4) heegeldab ääre - ja vahepitse;
- 5) koob kinnast;
- 6) koob kahe eri värvi lõngaga;
- 7) käsitseb õmblusmasinat ja õmbleb sellega;
- 8) õmbleb tõmblukk -kinnist;
- 9) vahetab katkiläinud tõmblukku;
- 10) õmbleb sissevõtteid;
- 11) töötleb eseme alläärt;
- 12) teeb nõõpauke, õmbleb riidele trukke, haake; 1
- 2) viimistleb ja hooldab valminud töid.

KODUNDUSES:

- 1) kasutab lihtsamaid võtteid rõivaste korrastamisel;

- 2) kasutab triikrauda ning pesumasinat;
- 3) hooldab jalatseid; 4) valmistab iseseisvalt lihtsamaid toite.

PUIDUTÖÖS:

- 1) järkab puittoorikust detaile 45 nurga all;
- 2) märgib puittoorikule kõverjoonelise kontuuriga detaile;
- 3) mõõdab detaili läbimõõtu nihikuga ja kontrollib harkkaliibriga;
- 4) märgib ja töötleb rööptappe;
- 5) puurib avasid silinder - ja reguleeritava puuriga;
- 6) saeb kõverjoonelisi kontuure tikksae ja lintsaega;
- 7) kinnitab puittooriku treimiseks treipingi tsentrite vahele ja metalltooriku padrunisse;
- 8) treib puidust silindrilisi ja astmelisi detaile.

8. KLASS

AINEPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused												
	Käsitöö					Kodundus							
8. KLASS	Kavandab käsitööset, valib selle valmistamiseks õpetaja juhendamisel sobivad materjalid ja töövahendid.	Kasutab juhendamisel töövahendeid, viimistlus- ja/või kaunistusvõtteid eesmärgipäraselt.	Heegeldab lihtsama skeemi või digitaalse juhendi järgi.	Koob lihtsamaid koekirju; koob lihtsaid esemeid.	Leiab ja kopeerib juhendamisel lõikelehelts lihtsamaid lõikeid.	Kasutab õmblusmasinat, võimaluse korral tikkimismasinat.	Viimistleb juhendamisel erinevates tehnikates töid.	Oskab õpetaja juhendamisel etteantud summa piires menüüd ja toidukorvi planeerida.	Juhindub pakendiinfost; teeb vahet mõistetel „parim enne“ ja „kõlblik kuni“.	Teab nimetada eesti rahvustoite ja oskab mõnda neist valmistada.	Katab laua vastavalt menüüle.	Oskab juhendamisel kasutada kodukeemiat.	Oskab juhendamisel kasutada nõudepesumasinat (programmid, pesuvahendid).
KÄSITÖÖ													
1. Disain ja kavandamine													
Tekstiilid rõivastuses ja sisekujunduses	+	+											
Rõivastus kui ajastu vaimu peegeldaja – sotsiaalsed märksüsteemid	+	+											
Sobivate lisandite valik stiili kujundades	+	+											
Ornamentika alused	+	+											
2. Rahvakunst													

Kudumine, Heegeldamine ja tikkimine eesti rahvakunstis Eesti etnograafilise ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel	+	+											
3.Töö organiseerimine													
Töövahendite ja tehnoloogia valik sõltuvalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine	+	+											
Tekstiilkiudained	+	+											
Keemilised kiud	+	+											
Tänapäeva käsitöömaterjalid	+	+											
TIKKIMINE													
Tikand loomingulise väljendusvahendina							+						
Pilutikand							+						
Ühesuunalised ja võrkpilud							+						
Pilupalistus							+						
ÕMBLEMINE													

Mõõtude võtmine					+	+								
Rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele						+	+							
Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Kanga kuumniiske töötlemine						+	+							
HEEGELDAMINE				+				+						
Mitmevärvilised heegelpinnad				+				+						
Valmistab lõngast nõöpi				+				+						
Heegelääris				+				+						
KUDUMINE								+						
Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Ringselt kudumine					+			+						
Sokki kudumine					+			+						
1.Toit ja toitumine														
Makro - ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad	+	+												
Lisaained toiduainetes	+	+												
Toiduainete toitainelise koostise hinnang	+	+												

Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest	+	+											
Mikroorganismid toidus	+	+						+					
Toiduainete riknemise põhjused	+	+						+					
Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral	+	+											
2. Töö organiseerimine													
Meeskonna juhtimine								+					
3. Toidu valmistamine													
Kergitusained ja tainatooted										+			
Vormiroad										+			
4. Etikett													
Kutsed ja kingitused											+		
Ideede ja võimaluste leidmine erinevate laudade kujundamiseks											+		
Menüü koostamine. Menüükaart								+					
5. Kodu korrashoid													
Kodumasinad.													+
Olmekeemia.Puhastus vahendid, nende omadused ja ohut												+	
6. Tarbijakasvatus													
Märgistused toodetel	+	+											

Tarbija õigused ja kohustused	+	+											
-------------------------------	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TEHNOLOOGIA ÕPITULEMUSED

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused												
8.klass	Loeb jooniselt detaili mõõtmeid ja teeb lihtsaid jooniseid.												
	Saab ja hõveldab detaile puidutöötluspinkidel.												
	Valmistab juhendamisel keeltappi ja/või puurib (freesib) tapipesasid.												
	Valmistab lihtsamaid esemeid (nt taburet, seinariiu, nukuvoodi jm).												
	Valmistab ja kasutab puiduseotisi.												
	Kinnitab puittooriku treimiseks treipingi tsentrite vahele ja metalltooriku padrunisse (vajaduse korral abiga)												
	Treib juhendamisel puidust silindrilisi ja astmelisi detaile												
	Koostab lihtsama tööjuhendi ja/või videojuhendi oma tööprotsessist.												
	Järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.												
PUIDUTÖÖD													
Töökoja ohutuseeskirjad.													
Eeskiisi tegemine, eskiisi järgi detailide valmistamine, mõõtude lugemine eskiisilt.	+	+											
Nurgiku abil märkejoone tõmbamine, otse saagimine.	+	+											
Nihiku kasutamine detailide läbimõõdu mõõtmisel.										+			
Rööbitsa abil märkejoone tõmbamine, rööbitsa seadistamine.										+			

Viili ja käsisaie kasutamine rööptapi töötlemisel.					+				
Erisuguste aukude puurimine puitmaterjali sisse, kasutades selleks puurpink ja elektrilist käsipuuri.									+
Erinevate puuride kasutamine detailide valmistamisel ja tööesemete monteerimisel.					+				+
Tikkisae kasutamine erinevate lõikeoperatsioonide teostamisel.								+	+
Erinevate puurimisoperatsioonide teostamine detailide valmistamisel.								+	+
Detailide ühendamise erinevaid liiteid kasutades.				+					
Valmistatavate detailide viimistlemine.				+					+
Jõulukaunistuse valmistamine puutoorikust (jõulukaunistuse kokkupanemine, liimimine).				+					
Puitseotised. Detailide ühendamise viisid.				+					
Raamseotised.				+					+
Kastseotised.				+					+

9. KLASS

AINEPÄDEVUSTE KUJUNDMINE AINEVALDKONNA ÕPPEAINES

Õppesisu	Õpitulemised ja ainepädevused														
	Käsitöö										Kodundus				
9.KLASS	Valib ja kombineerib juhendamisel tööks sobilikke materjale ja õpitud tehnoloogiad.	Heegeldab skeemide ja tööjuhendite järgi.	Koob lihtsaid koekirju ja esemeid koekirjaskeemide ja juhendite järgi.	Määrab oma riiete suurusnumbri ja kehatüübi sobiva tegumoe leidmiseks.	Õmbleb iseseisvalt lihtsamaid esemeid või teostab töid õpetaja valikul mõnes teises.	Käsitöötehnikas (nt kangastelgedel kudumine, masintikkimine, ehete valmistamine.	Kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti.	Loeb ja mõistab valmisriiete etikette, arvestab neil esitatavat teavet.	Oskab hooldada erinevast materjalist rõivaid.	Oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale.	Oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale.	Kasutab ja puhastab köögi tehnikat.	Valmistab toitu, järgides hügieeninõudeid.	Oskab nimetada erinevate rahvaste rahvustoite ja mõnda neist valmistada.	Oskab juhendamisel oma kulusid planeerida.
KÄSITÖÖ															
1. Disain ja kavandamine															
Kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitööset kavandades					+										
Ideekavand ja selle vormistamine		+			+					+					
2. Rahvakunst															
Rahvarõivad															

Kultuuridevahelised seosed, erinevused ja sarnasused					+													
Mitmekultuuriline keskkond					+				+									
Sümbolid ja märgid rahvakunstis																		
3. Töö organiseerimine																		
Käsitöökate ja tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos					+													
Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste ja tarbeesemete valmistamisel					+				+									
Oma töö ja selle tulemuse analüüsimine ning hindamine		+																
Töö esitlemine ja eksponeerimine		+																
4. Materjalid																		
Tehiskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ning omadused									+	+								

Mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine					+			+	+						
5. Tööliigid															
TIKKIMINE															
Tikand loomingulise väljendusvahendina					+										
Riseljootikand. Auktikand		+	+												
Sümbolid ja märgid. Tutvumine erinevate tikanditega		+	+		+										
Hardangertikand Tikand Eesti rahvakunstis		+	+		+										
ÕMBLEMINE															
Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine					+			+							
Lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele.					+			+							
Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate		+			+			+							

tehnoloogiliste võtete kasutamine																
Kanga kuumniiske töötlemine.	+								+							
KUDUMINE																
Nupulise, pitsilise ja palmikkoe kudumine		+			+					+						
Kirjamine. Silmuste arvestamine		+			+				+	+						
HEEGELDAMINE																
Pitsilised tööd. Brügge pits. Iiri pits					+	+										
Fileeheegeldus		+			+	+										
Hargipits		+			+	+										
KODUNDUS																
1. Toit ja toitumine																
Toitumisteave meedias –analüüs ja hinnangud					+											
Eestlaste toit läbi aegade														+		
Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikud mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm)					+									+		
Toiduainete muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu								+							+	

Toiduainete säilitamine ja konservimine								+							+	+	
Toiduallergia ja toidutalumatus						+											+
Taimetoitluse ja dieetide mõju organismile						+											
Toitumishäired						+											+
Toidu kaudu levivad haigused																	+
2. Töö organiseerimine																	
Meeskonna juhtimine																	+
Nüüdisaegsed köögiseadmed, nende kasutamine ja hooldus																+	+
3. Toidu valmistamine																	
Supid																	+
Kalaroad																	+
Soojad kastmed. Vokitoidud																	+
Kuumtöödeldud järelroad																	+
Rahvustoidud																	+
Toiduga seonduvad ametid																	+
Liha jaotustükid ja lihatoitud																	+
Külmad kastmed																	+
Soojad kastmed																	+
4. Etikett																	

Ideede ja võimaluste leidmine erinevate peolaudade kujundamiseks.										+		+	+				
Peolaua menüü koostamine										+		+	+				
Koosviibimiste korraldamine										+		+	+				
5. Kodu korrashoid																	
Kodumasinad.							+					+					+
Olmekeemia	+											+					+
Puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus	+											+					+
Erinevad stiilid sisekujunduses			+									+					
6. Tarbijakasvatus																	
Kokkuhoiuvõimalused ja kulude analüüs												+					
Kulude planeerimine erijuhtudeks (peod, tähtpäevad jm)												+					
Ostuotsustuste mõjutamine, reklaami mõju						+						+					
Teadlik ja säästlik majandamine									+			+					
Leibkonna eelarve, tulude ja kulude tasakaal. Laenud												+					

TEHNOLOOGIA ÕPITULEMUSED

Õppesisu	Õpitulemused ja ainepädevused									
9.klass	Planeerib iseseisvalt või rühmas tervikliku tööprotsessi ning hindab töö korrektsust ja esteetilisust.	Loeb tööjoonist õpitud teadmiste/oskuste ulatuses.	Mõõdab joonlauda, nihiku ja mõõdulindi abil eseme joonmõõtmed ja vajaduse korral tähendab neid lihtsa eskiisi kujul üles.	Kasutab materjale, töövahendeid ja nüüdisaegseid seadmeid eesmärgipäraselt, vajaduse korral õpetaja abiga.	Viimistleb esemeid toonimise, värvimise või lakkimisega.	Suudab valmistada jõukohaseid liiteid.	Treib juhendamisel keeruka kujuga detaile tseentrite vahel ja ketastoorikuid kinnituskettal.	Kirjeldab ja analüüsib oma töö valmimist etappide kaupa ning esitleb lõpptulemust, vajaduse korral õpetaja abiga.	Järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.	
PUIDUTÖÖD										
1. Tehnoloogia igapäevaelus. Töömaailm ja töö planeerimine. Tooraine ja tootmine. Tehnoloogilise maailma tulevikuperspektiivid	+	+								
2. Disain ja joonestamine Leiutamine ja uuenduslikkus. Leppelisused ja tähised tehnilistel joonistel. Ristlõiked ja lõiked. Koostejoonis. Ehitusjoonised	+	+								
3. Materjalid ja nende töötlemine Käsi- ja elektrilised tööriistad. Masinad ja						+				

mehhanismid. Optimaalse töötlusviisi valimine. Toodete liitevõimaluste kasutamine. Nüüdisaegsed võimalused materjalide töötlemisel ja detailide ühendamisel tooteks. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. klassi lõpuks õpilane:

KÄSITÖÖS:

- 1) valib tikkimiseks, kudumiseks, heegeldamiseks ja õmblemiseks vajaliku materjali, lisandid, töövahendid ning õige tehnoloogia;
- 2) jäljendab mustreid ja kannab neid riidele;
- 3) heegeldab skeemi järgi;
- 4) koob kindaid ja sokke;
- 5) koob kirjalist pinda ja lihtsamaid pitsilisi koekirju tingmärkide järgi;
- 6) määrab oma riiete suurusnumbri;
- 7) õmbleb volange;
- 8) võtab lõikelehelts lõike, paigutab lõiked riidele ja lisab õmblusvaru;
- 9) õmbleb lihtsamaid esemeid iseseisvalt (sirge seelik, lihtsalõikeline kleit);
- 10) kasutab ainealast teabekirjandust;
- 11) loeb ja mõistab valmisriiete etikette, arvestab sellel esitatavat teavet;
- 12) hooldab erinevast materjalist rõivaid;
- 13) hooldab õmblusmasinat.

KODUNDUSES:

- 1) korrastab tuba/korterit;
- 2) kasutab ja hooldab köögitehnikat;
- 3) valmistab toitu, järgides seejuures hügieeninõudeid;
- 4) oskab end ja oma peret otstarbekalt majandada;
- 5) oskab rakendada säästlikkuse põhimõtteid.

PUIDUTÖÖS:

- 1) planeerib puidu töötlemisel oma tegevust ja kontrollib selle tulemusi;
- 2) loeb tööjoonist õpitud teadmiste/oskuste ulatuses;
- 3) mõõdab joonlauda, nihiku ja mõõdulindi abil eseme joonmõõtmed ja vajaduse korral tähendab neid lihtsa eskiisi kujul üles;
- 4) valmistab puidust või plastist detaile etteantud mõõtmeid arvesse võttes ja sobivaid puidutöö- vahendeid kasutades;
- 5) viimistleb puitsemeid toonimise, värvimise või lakkimisega;
- 6) ühendab puitdetaile liim-, nael-, kruvi-, polt-, pulk- või tappliitega;
- 7) remondib, restaureerib või renoveerib lihtsaid mööbliesemeid ja ehituslaudsepa tooteid.

Kehtestatud direktori käskkirjaga 03.09.2024 nr 1-3/26
põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 2 alusel.
Jõhvi Kesklinna Kooli õppekava ainevaldkondade kavad on läbi
arutatud ja heaks kiidetud 17.06.2024 õppenõukogu koosolekul nr 5,
03.09.2024 on heaks kiidetud hoolekogu koosolekul,
03.09.2024 on heaks kiidetud õpilasesinduse koosolekul.